

572
1973/2

ଓଡ଼ିଆ
ଓଡ଼ିଆ

1973 ଓଡ଼ିଆ ମୁଦ୍ରଣ N4

ଫେମାର୍କ

ნახატი გიორგი თორთიშვილი

ლენინი

ქ. გოგიაშვილი

— ვინ იყო ხაღლის მოსაჩჩე, მეტრძოლი დაუღრმედი?
— ღენინი, მამა—მშობელი!

— ვინ იხსნა ღარიბ-ღარაკი,
ვინ იყო მტრისგან დევნილი?
— ღენინი, ღიღი ღენინი!

— ვინ ააყვავა უდაბნო,
ვინ დაგა ხვავი გორებად?
— ღიღი ღენინის გონებამ!

କୁଣି ପତ୍ରାଳୀ

ମେରା ଜୀବନିକା

ଥିଏ ଅଭିନ୍ୟାନିକୁ ଆରା, ରହି ତ୍ୟାନିମିଶ୍ରାଲୀ
ଗୋଟିଏ ତାଙ୍କିର ଦେଖାଉରକୁ କାହିଁମାତ୍ର। ତନ୍ତ୍ର ମହାରାଜୀ
ମନୋଗଫ୍ରେଡିଶ୍, ଅଭ୍ୟାସୀ ହିଦଲ୍ଲୁଜ୍ଜାବ୍ ଓ ଜାରିରେ
ବନ୍ଦିଜ୍ଞାନିକିତ ତ୍ୟାନିକ୍ଷେତ୍ର ମିମାଗାଲ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାରାଲ୍ଦେବା।
ମନୀଶ ସେଇଗଲ ଗାସପଦ୍ଧତି, ଏହି ଗୋଟିଏ କିରାଶ
ମେହିରୁକୁହୁବ୍ରେ ଚିପାରିବାକୁ ଗାଢାଯୁବ୍ରେବୁ। ଉବ୍ରେବୁ
ଚିପଣିଟି ଶାଖା ନାଗତାନ ମିନ୍ଦୁଶ୍ରେବ୍ରେ, ତୈତିନିନ
ବାଦିକୁ କୁର୍ବା ମନୋକ୍ରଦି, ହିନ୍ଦିମୁଖଲାବ୍, ମନରାଜ୍-
ରାଜ୍ ମନୀଶ ଚିପାଲୁ ହିନ୍ଦିବିଲୁଦ୍ରି ଶ୍ରେଣ୍ଗବିଶି ହାନି-
ଗୁଡ଼େବ୍ରେ ଓ ମନ୍ଦିରୁପରିବର୍ତ୍ତନି ଲାଗ୍ରିଛୁବ୍ରେବୁ।

ତେ, ରା ଦାଳାନ୍ତରୁପାଲି ବାର, ତୁ ମାଫଳିବାନି!—
ଶିଶୁରଗୁର୍ରେବ୍ରେ ପ୍ରିୟେ ଓ ଏବ୍ରାହିମ ଚିପଣିଟି!

ଶେଇଲିଶି ବିନିରୀ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନି କୁଣିଶିରାକୁ ଦା
ଦା ଗାନ୍ଧେଲୁଲ ଶ୍ରେଣ୍ଗବ୍ରେବ୍ରେ, ଗାନ୍ଧିଶାକୁତର୍କର୍ମିତ ପ୍ରକାଶ-
ଚିପଣିଟି ଅନ୍ତରେ ମିଳିବାକୁ ଗାନ୍ଧିରାଗି ଗମିବାରିବା:
ଶ୍ରୀମାନିବାକୁ ଏହି ହାତିଲିବା ଶୁଳ୍କାନ ତ୍ୟାଗିଶି,
ତାଙ୍କୁ ଶାକୁତାର ବାଲିଶି ଦାସିରିବିଲୁଦ୍ରି
ଅଭିନ୍ଦନ, ବରତକ୍ରମ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିଶରୀରା, ଚିପଣିକୁ
ଚିପଣି ପରିବର୍ତ୍ତନି ଏହି ଶେଇଲିଶିରାକୁ ଦା ଏହି ହାତିଲିବା
ରାନିବା।

ଶେଇଲା, ଏହା, ଏହିଏ ଅଧିନିବାନ ପ୍ରକଟନ ଦା
ଶାକୁତାରି, ଏହି ମନ୍ଦିରୁପିନିର୍ଦ୍ଦେବା!

ବେଳାପୁ, ଗୋଟିଏବିଧି ଶେଇଲିଶିରାକୁ ତୁ ଏହା ଚିପଣିକୁ
ଦାତତ୍ୱ ବାପିଶିବ୍ରେ ଶେଇଲିଶିରାକୁନିବ୍ରେବ୍ରେ
— ମିଳିବାକୁ, ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

— ମିଳିବାକୁ, ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!
— ମିଳିବାକୁ, ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

ମିଳିବାକୁ, ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

— ମିଳିବାକୁ, ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ?

— ମାତ୍ର, ଏହା, ଲେଖାଗାନ ଶାଦ ଗୋଟିଏ ହିମି ଶାକ୍ତ୍ମେ
ବନ୍ଦି ଏହି ତ୍ୟାନିକ୍ଷେତ୍ର ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

— ଶେଇଲିଶିରାକୁ ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

— ଶେଇଲିଶିରାକୁ ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

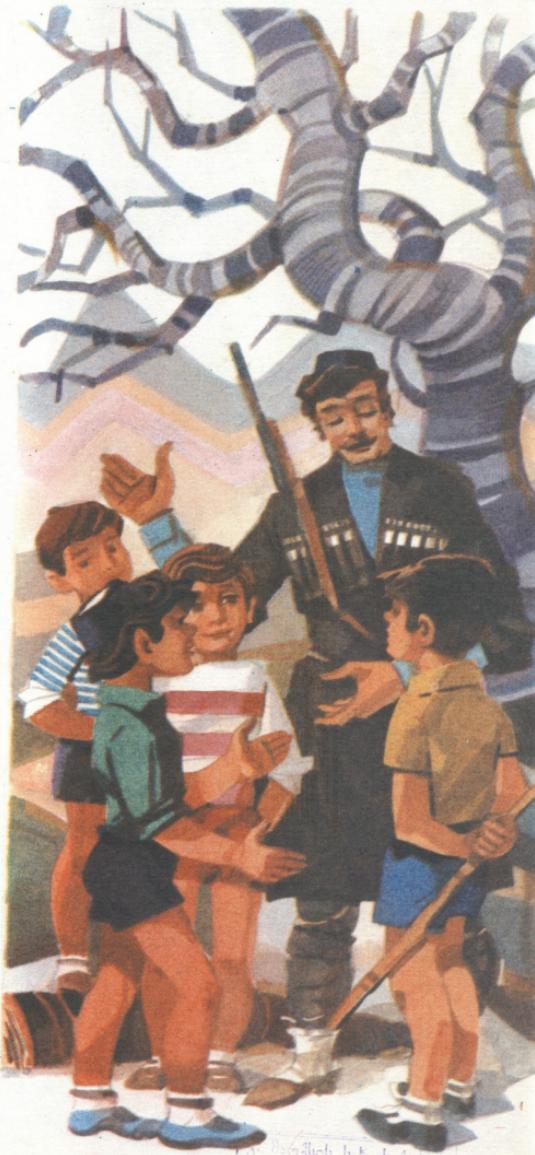
— ଶେଇଲିଶିରାକୁ ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

— ଶେଇଲିଶିରାକୁ ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

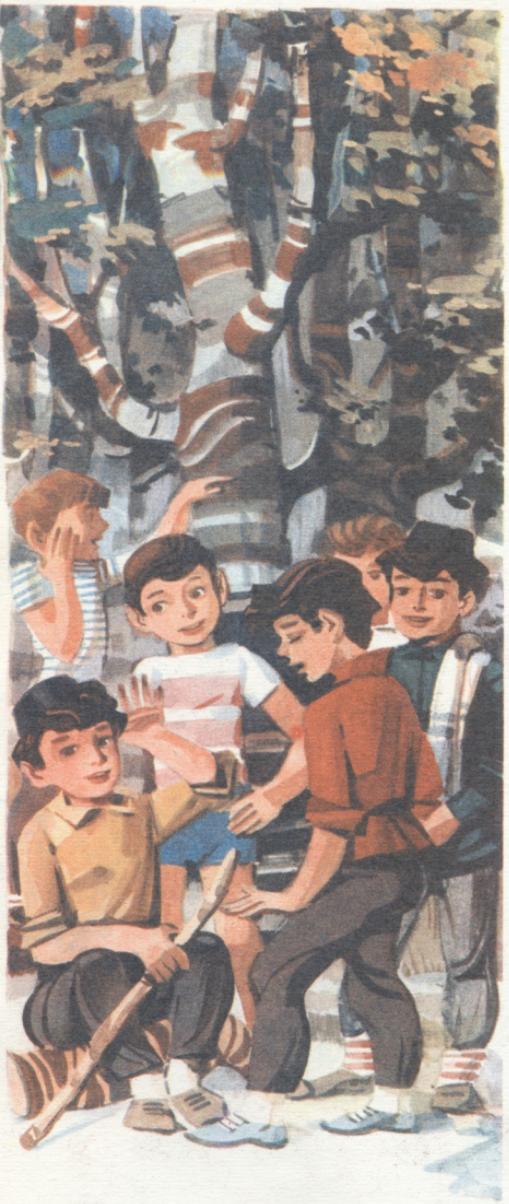
— ଶେଇଲିଶିରାକୁ ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

— ଶେଇଲିଶିରାକୁ ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

ନାଶାର୍ଦ୍ରିତ ଶ୍ରୀରାମ ମହାନବିଦୀ

ଶେଇଲିଶିରାକୁ ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ
ଏହିଏ ଅଭିନ୍ଦନ ଦାତତ୍ୱ ଗାନ୍ଧିରାଗିବାକୁ!

— მარტლა, ეფ! — თვალები დაკუსა პატარა კუპამა; — მამაჩემმაც ეგრე მითხა განა?..

— ჰოდა, ამიტომაც სპირტება, ყაზწვილება, ტყებ, ღლედაღმე ყარაულობა. მე ერთი ვარ, თქვენ კი ბევრი, ყველა კი არ იცის ხის შებრალება?

— ძია, გიორგი! — წამოიწყო სანდრიკამ, — არ შეიძლება ჩვენც რომ ვუყარაულოთ ტყეს?

ძია გიორგიმ გაიცინა:

— მაგანე კარგს რას იზამთ? — ხელები გაშალა, — ჩემსავით ტყისმცველები გახდებით და ცოტას მაინც შემცველებით!

— მერე, როგორ უნდა ვუყარაულოთ, ჰა? — ჩაეკითხა პატარა კობა და თან გიორგის ქუდზე ჯვარედინად მიკერძებულ სპილენძის პაწია ფოთლებს დაუწყო ყურება.

— როგორ და, ჩვეულებრივად. ამ ტყეს ხან აღმა აპყვები და, ხან — დაღმა. თუ ვიმე ცულიანს შეიტშნოვთ, მაშინვე შემატყობინებთ და მერე მე ვიცი!

— ძია გიორგი, მაყვისის ჭამით რომ ვიაროთ? — წამოიძახა ვიღაცამ.

— რა უჭირს, ეგეც შეიძლება. აბა, კარგად იყავით, ტყისმცველებო!

ძია გიორგი დაეჭმიდობა ბიჭებს და წავიდა.

იმ დღიდან ბიჭებს კალოზე მოთამაშეს ან წყაროსთან უსაქმიდ თავშეურილს ველა ნახავდით. გამონახავდნენ თუ არა დროს, მყისივე კალათებს დავალებდნენ ხელს, გადასხახდნენ ერთმანეთს და ერთი ემბით მიშურებოდნენ ტყისაკენ. არც მაყვალს იქნებდნენ და ტყესაც არ აცილებდნენ თვალს.

ერთ დღეს ტყის მცველები ლაპარაკ-ლაპარაკით, კარგა ღრმად შევიდნენ ტყეში. ირგვლივ სამონ სიგრძლე და სიჩრტე იდგა.

— ეფ, ბიჭებო! — უცეც წამოიძახა კობამ, — აქ არც მაყვალია და აღარც ჩვენი სოფელი მოჩანს!

— მერე, რა მოხდა? — ჩაერია სანდრიკა, — რის ტყის მცველი ხარ თუ ტყეში არ შევალ?

— ბიჭებო! — აღარ ისვენებდა კობა, — თქვენ რომ იცოდეთ, აგ დათვიც იცის განა?..

— ვისაც დათვისა ეშინია, შეუძლია შინ დაბრუნდეს, ვისაც არა და, მე წამომცვეს!

ის იყო, ბიჭები მართლაც ასე აპირებდნენ, რომ უფრად სიღანღაც მეაფიოდ შემოეს-მათ ცულის ხათქახუთქი.

— სსუ!—ხელი ასწის სანდრიკამ,—გესმით? ყველამ ყურები ცევიტა.

— რა ვენათ ახლა?—ჩაიღაბარაკა კობაშ.

— მივიდეთ და დავიჭიროთ!

— მერე? დათვი რომ იყოს?

ბიჭებს სიცილი წასკდათ.

— შეი, სულლონ, დათვი როდის იყო, ცულით ხეს სტრიღა?..

ბიჭები ჯაგებში გაძერნენ-ზამოძერნენ და ქურდაბაცა შეშის მჭრელს თავზე წამოადგნენ. ყველამ მშინვე იცნო, მენახშირებანთ გუგულა. ოფლში გახვთქული, მონდომებით უხათქუნებდა ცულს ახალგაზრდა რცხილის ხეს.

— ეს, გუგულ, რა დაგიშავა მაგ ხემ?— გადასახეს ბიჭებმა ზეგოდნ. გუგულამ ცული ჰაერში შეაჩერა და მძიმედ შემობრუნდა. გიორგის რომ ვერ მოპკრა თვალი, დამშვიდლდა:

— რა თქვენი კეუსი საქმეა?

— მაინც რა დაგიშავა, ბიჭო; რატომ

სჭრი?—ჩაუკივდა სანდრიკა.

— რა დამიშავა და, ამ ხიდან კარგი ნახ-შირი გამოიდის, გაიგები!

— თავი დანებებ, გირჩევნია;

— ვითომ რატომო?

— ძა გიორგიმ მოგერა მაგის უფლება?

— წადით, თავი დამანებეთ, თქვენცა და თქვენმა გიორგამაც, თორებ იცით რას გიზამთ?—ცული მოუღერა გუგულამ ბიჭებს.

— ვერაფერსაც ვერ გვაზამ!—ერთხმად შეუკირეს ბიჭებმა და გუგულასაკენ წაიწიეს.

— ი, ამათ უუყრეთ ერთი, გამომივიღენ ესენიც, მართლა, ტყისმცველები რა?

— დახაცა, ტყისმცველები ვართ!—წამოიძახა კობაშ და დაწინურდა.

— აბა, დარტყა, თუ ბიჭი ხარ!

გუგულა ამა აღარ მოელოდა და შეცა.

— რა გინდათ, რა?—გაცხარდა გუგულა,— თქვენ ეზოში ხომ არა ვჭრი?

— ხე არსადაც არ უნდა მოიჭრას!—გაისმა უცებ ძა გიორგის მჟღხარე ხმა.

ის დღე იყო და, პატარა ტყისმცველების შიშით მაღლა ფრინველი ვერ გაიჭაპნებდა და დაბლა ჭიანჭველა.

აღიმ გიაჩველეა

(1903—1971)

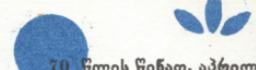
ქავე

გივი სწავლობს სხაპასხუპით,
ლექსი დაუჭინებია,
გვერდით, ფართო აივანზე,
მეზობლების ბინებია.
მზეზე თბება ხვალი კატა,
უკ, რამდენი სძინებია?
ღრუტუნებს და ულვაშს იგრეხს,
ცუგა დაუშინებია.

მზავრობა მომბორისაკენ

ბატარა მაის

გაზაფხულის ფერებია,
აღმა-აღმა სერებია,
დაღმა ივრის ჩერებია,
ხრამი აუძგერებია,
გზაში ხეთა ჯერებია,
თავი აუღერებია,
საამური ბერებია,
გული აუმღერებია!

70 წლის წინათ, აპრილის ერთ დღეს,
სოფელ ხორგაში დაიბადა ბაგშვი, —
გვარად მირცხულდა.

გვიგიდა დრო და, ეს ბაგშვი, — „სა-
მეგრელოდან გრიგალივით მოვარდა“,
ხილონც პოეტი.

ალიო მირცხულავა-მაზაშვილი ქარ-
თული საბჭოთა პოეზიის ერთ-ერთი
ფუძემდებელია, მისი მგზენებაზე ლექ-
სები სკოლის მეჩეთიდანვე აქვთ შე-
სისხრცებული თქვენს შშობლებსა და
თქვენს შშობლების შშობლებს.

ვინ არ იცის ალიოს „ლაიონურელი
კომიაგშირელი“, „დამკერელი ბრიგა-
დები“, „დგას ოზი ქალაქი, — ოზიძმად
ნაფიცა“, „პიმი სამშობლოს“ და მრა-
ვალი სხვა.

იგი თქვენობისაც წერდა.

ვბეჭდავთ გამოუქვეყნებელ მის ოზ
ლექსს.

გვხრან გაფარისხონ

ბალაზი

ვათვან ჭილაშვილი

ნახატი მანანა მორინილაძისა

მწიფებ ბალი, მწიფეს. სეზე შემომსხდარან
გიო, თინა და შიო. იმზი წერიალა სიმ-
ღერა სოფელს ეფინება. მწიფე ბლით სან
პირს იტებარუნებენ, სან ტოტებზე ჩიმო-
კონწიალებულ პაწია გაბლათუბში ჟერიან.

აგერ ჰენწეროზე სამი ჩიტუნა ჟიფენით
შემოჯდა.

— აბა, გიო, გამოიცხან რას ჟღურტუ-
ლებენ? ჩიტუნები? — ჰკითხს მმას შიომ.

— ჩვენც და-მმანი გართო! — შესძახა
გიომ.

— არავერიც, ჩვენც ვიცით სიმღე-
რაო, — ეფლი მიღიღერა თინან.

— ვერ გამოიცხანთ, — გადასედა და-მმას
შიომ, — იცით, რას ჟიფენებენ? — სულ ნე
გაკრევუთ, ცოტა ჩვენც დაგვიტოვეთო.

— დაგვიტოვეთ, დაგვიტოვეთ! — მიიჩატი-
შეს გმაწვილებმა ჩიტუნები.

ՁԱԼՈՇ ԹՐԿՅԱԼԻ

ՀԵՎԱՆ ԱՆԱՋՈՅՑՈՂՈ

(Ըստհիմուն Խաչատրյան)

Բաժակը ՀԱՅԱՆ ՍԵՎԵՐԻԿԻՆՑԻՆ

Հալովելիցո ածալո համուշալունքներուն, վեցըօթ,
մինչեւեք քաղաքնուն սայշոնունու: Առաջար, կամ իշխան,
լոռու, հոգու հաջոյ յոմբացնուրելունու զարու: Սա Միշա-
լու մամա՛նու, ոռսեսձ, տեղաւա, մեր սպազալուս
տոպաշն գայիշն, ռուսալու Շամանեցն. Զամանա-
նու սովորութիւնու զմորուցործ, յոլովելիցուն միւրե-
նուսա զբանունու. Երտմանցու բարունուն զարարեթ:—
Արունու!—յիննո. Մեռոր զըս:—Արունու!—լոռ-
նու, մեսամեր ջալու:—Փառու! Ճա ասե!

Մոցունա տողալո, ֆամուցա ամ աշամիւնուս մերո-
ւան, գայերտունա ւա ճա դեգմիւթ. Հյու եռի
մյուծալունք ճալու, աելա զաւալու, պուրա զաւա-
նա չեմունա մոյսոն. Ֆամունա ամ մոյսունչուն-
քա սըց ճալու. ճալու ճա ճաւմաւա. զանուս Շվե-
րենի ժողովսա հանդա զենանեքնու. Զամինա նագոր-
ուրունցալու լուսնու, մոնիւյա սովորուս ճա ჭա-
լունքն. ჩուտու մոնախաց, մաշրամ միմբն արասուցես!
Եց ճա ճարույանու սուր սացս ոյս լամաշ-լամաշու
սկցունքնետ. ճարույամու րոմ զավունուն ճա սա-
մենքն զաւաւանդա յատմեծն, ֆիոլունցուն ճա ժաւա-
լունքն շրան. լամ-լամունու մալու զեւարա նշանա-
ւա ճա ժայռույան. մերու ճա ճարույան, ուսիւնա ուսիւն-
ա ճա ժայռույան.

Համ Շեմուսցալուն. Հոմ Հայէրացնեն ծովս,—
այսու!—ես այ, ես ոյ, ապաշբանեցն օմատո եմա
պալուայրուն.

Ամուցունցնեն շուղանետյունու միշպամեծուն դա
մելորուցնու. —գրուցելու, մոցցեմարետ, տորին
ճա զեպամիս նագուն սայոնլունանացա.

Շազեւու յեսնո, յես յոմբացնուրելուն: մամա՛նու,
մեր, ոռսեսձ, տեղաւա: Շազուցանցու հյուն մո-
րունցնուն, մաշնուց մաշրամ մոնագուր. Շազուցու
յուրու գոյու զունու, եռուցու, պարունու. հազեւու.

Մոցահանու լամյունու—յուտիս այրուցա տողա-
նու. վեսելքարտ, հյուն գուրմեն հրա, օմու պուրտ
այրու, ծանուրու Շունու ու գաեսուց, մըցլ գո-
մուրուն. զանտու Շուապութլու, ովչացա միշպալուն
ճա զավունքարմելուն յուրմանցու. հյուն վըսամտ,
յես մորունցնուն յուզա մալու մալու միջա
սանատուրուն, գարետ ոյսորեն. օմ սանատուրուն
մտունու հոյս մոհիսն—գաճասշորունցնուն. զա-
լունա սլու. Շիպունու զայսունունու. Շունցյալու արա
մոմարեն. արսալ. այրու, յանցուստան, հյունուն.
յըրու, եսու զայտունուն զամլանչ, մյուծարու ուր-
նու զալու, յուեցանցունուն, զամլանչ, մյուծարու մելորունու.

მოუკვდათ. თოფები კედელზე გვაქვს მიყუდებული. ამოდის და ამოდის მთვარე. გარეთ ისეა, თითქოს ფანძაზი იყოს პაერი, გადასცდა საშუალამების. ძილი გვერვა, და აი, ვნახოთ; ამოილო საღლაც ხევს გაღმმა ერთმა მგელმა ხმა. გაყიდა ცოტა ხანი და ახლა სხვა მხრიდან ამოძახა მეორემ. არ ვიცა, მზევრავები ჰყავდათ, თუ რა იყო, აეგრე, ხან აქ ამოძახებდნენ, ხან იქ. მორიდებული სანათურთან არის მიკირიტებული. მივედით ჩვენც მივჯგუფდით, ვიყურებით, მორიდებული გვანიშებს, იქით გაიხედეთ, ვიხედებით იქით, ვაკვირდებით და ვწედავთ: ამ ოეთას წასულ და ყინვის თხელი ბურუსით მიბუნდოვანებული რიყის იქითა ნაპირზე ქედის ღობესავით რაღაცა იძერის, მოდის, მოიწელება, თითქოს რუხი მტევრი იყოს და ის მოპქონდეს ნიაქს, იარა, იარა და გაჩერდა. მგლების ხროვა, კაცო! რა ვიცი, რამდენი იყო! დგანან აეგრეჩვენს პირდაპირ, შორს, და იმათ სირუხეში ხან ერთი თვალი გაბრწყინდება ციცინათლასავით, ხან—მეორე. დავავლეთ თოფებს ხელი, მზადა გართ, მორიდებული ველოდებით, რას გვიბრძნებს. მორიდებული მუშტივით არის მოქუმშული, ხელით გვანიშნებს, ჩუმალო, ანდა ცოტა იქით მიდექითო. ბოლოს გამოეყო ხროვას სამი

მგელი. მოდიან ჩვენსკენ, თავაღებულები, კავა-ლერისტებითი. წამოვლენ, წამოვლენ და გაჩერ-დებიან, ისევ წამოვლენ, წამოვლენ და გაჩერ-დებიან. იმ შევდარ ცხენს უახლოვდებიან, მოვიდნენ, დადგნენ ასე, თავაზეულები, მაღლები. კიდევ რაღაცას უგდებენ ყურა. დაუდო მორი-დებულმა შაშხანის ლულა სანათურზე, გავუ-ვირეთ ჩვენც.—ბა, მიდიოთ,—და მივაყოლეთ ოთხვემ. თითოჯერ! მეორეჯერ. მერე გაიძედეთ და რასა ვეძავთ: რაღაც მბრწყინავი კორიან-ტელი დგას, აი, ნათელი რომ ადგათ წმინდა-ნებს, ისეთი. გაგვისქდა გული, ღვთისა ხომ არა-ფერი მოვეალითო. კომეავშირელები ვართ, მაგრამ მაინც! შეშინებულები ვუკურებთ ერთმა-ნეთს. კიდევ ყარგი, სულ მალე გაფერმჟრთალ-და ის ბრწყინვალება და გაქრა. მაშინდა მივხ-

ვდით, წაქცეული მგელი აბუქებდა გყინულ თოვლს და ის ბრჭყვიალებდა მთვარის შუშე. გაცცივდით გარეთ, ეგრევე, თოფებიანად, ჩავ-ცევდით ფლეხა—ფლუქვიან ქბოდეზე და წაა-დექით თავს. აი, მგლი! აეს ორი ხელი რომ მიატყუბო და გაშალო, ამოლენზე აეს დალე-ბული ბირი, სულსა ღაფაეს, ამოგებედა ცალი თვალით, რაღაც საცოდავი თვალით. გვიყურა, გვიყურა და მერე, ლამფას რომ ჩაუშევენ, აეგრე წელ-წელა ჩაიწია სინათლემ იმ თვალში, ჩიტაა, ჩაიწია და ჩაქრა.

ჩვენ თოფებზე დაყრდნობილები ვიდექით ხმის ამოუღებლად.

სიკედილის დროს ყველანი ერთანაირები ვართ, შეიღლო, ადამიანებიც და ცხოველებიც.

ნახატები თანამიზ სამხრეს

კლინიკი

ცული

ხეს ურტყაყადა პირს:
— ჯახ! ჯახ! ჯახ!
ხეს დასცემს ძირს,—
ბააა!

ხერხი

მე ვარ ხერხი ასებილა,
შრომა მიყვარს უზადო,
მომიტანეთ ფიცრები,
ნახავი, რასაც გუჭამო,
ხროხრახრა,
ფქვილი ცვიგვა ძირს.
იხერხება ფიცრები,
სახლს იწყებენ ხვალე,
ამილესეთ ქბილები
მაღე, მაღე, მაღე!

გაზი

ეს რა არის?—
ფიცარს
თავქომბალა აზის,—
ჩატელილა ლურსმანი,
რა უშველის?—
გაზი!

აქურები

მძიმე თავი მაბია,
ვურტყამ, რაც კი მომხვდება,
გამიგონეთ, ლურსმნებო,
თორემ მაგრად მოგხვდებათ.
ქაპ-ქაპ, ქაპ-ქაპ, გეპუნობ,
თავრენა ვარ გულალი,
აღარ მოჩანს ლურსმანი,
ზედ პეირა სურათი.

აზერბაიჯანულიდან თარგმნა
ლეილა ერამეს

ნახატები ზერაბ ფორჩებიძეს

ცხვრის ფარაუნი

მისა გილელი

გაზაფხულზე ზამთრის საძოვრებიდან კავ-
ჯასიონის მთებისაკენ დაიძრა ცხვრის ფარა.

ჩოგორუ ყოველთვის, ფარას წინ ღიღ-
რქებიანი ვაცა მიუძღვოდა. ასეა ოდითგანვე,
ცხვრებს თხა ჰყავთ წინამავალ-შეგზურად.
ოთხიოდე კავკასიური ნაგაზი ფარას დღე და
ღამ გარს დასტრიალებდა, იცავდა მტაცებე-
ლი მხეცებისა და ფრინველებისაგან.

ლეგაცერის უშველებელ ნაგაზს—აღმასას
ფოლადის საყელური ეკრთა.

ბევრი მგელი, ტურა და აფთარი მოუგუ-
დავს აღმასას. ფოლადის საყელურით დაცულ
კისერს მხეცი ვერაფერს აკლებდა. ეს ძეირ-
ფასი საჩუქარი, ორი წლის რომ გახდა აღმა-
სა, მაშინ შეაბა ყულზე უფროსმა მწყემსას,
სარქალმა პაპა ანანიამ. სამი წელია აღმასა
ამჟად ატარებს ფოლადის საყელურს.

მწყემსებს ხაბაკით დატვირთული ორიოდე
სახელარიც მოკვებდოდათ. შირაქის ველის მიწურულ-

ში ვაცმა ფეხს აუჩქრა, წყლის სიახლოვე
იგრძნო გუმანით, მაღვ მარცხნივ შეუხვია და

ნაბატები ეღუარდ აგვიაპისა

კუნტრუშით დაუშვა დაღმართზე, ცხვრებიც
თან მიჰყვნენ ბელადს, ათიოდე წუთის შემ-
დევ ალაზნის ციც წყალს დაეწატენ მოწყუ-
რებულნი.

ფარა ალაზნის ნაშეზე გაიშალა და დაე-
ყრა.

ღიღდი ვერხეის ძირას სახელრებს ბარგი
მოხსნეს მწყემსებმა, გადაწყვიტეს, აქ დაესევ-
ნათ და დასურებულიყვნენ. ვაცმა ალაზნის
ძირას აიარჩ-მოარა, ცხვრებს ამჟად გადა-
ხედა და შეუკიინა:

— ხომ ხედავთ რა კარგ ადგილზე და რა
ღრულად მოგიყვანეთ, ისიამოვნეთ და დაის-
ვენეთ. ჰეე, მე, რომ არ ვიყო რა გვშეველე-
ბოდათ, გზას ვერ გაიკვლევდით და აქეთ-
იქით დაიფანტებოდით.

დედა ცხვარმა იწყინა თხის ნაუბარი და
შებლავლა:

— რა ძალიან თვეი მოგაქვს, მატყო არ
ვარგა შენი და ყველი, ჩვენი გულისთვის გა-
ნახავნ, თორებ ისე ღიღდი არაფერი შეიილი
ხარო.

იქვე წამოგორებულმა სახედარმა შეყრო-
ყინა:

— ვირობაში არ ჩამომართვათ და მეც
დიდი ღვაწლი მიმიძლვის ფარის წინაშე:
მწყემსების ბარეს და საკვებს მგზავრობის
ღროს მე ვატარებ მთაში. სადაც მანქანა და
ცხინიც კი ვერ გაივლის, იქ მე დავდივარ და
თქვენთვის ქვამარილი ამომაქვს. ხომ ვიცი
რა სიამოვნებით ლოკავთ მრილს, უმარი-
ლოდ მთის ბალახიც უგემურია.

ნაგაზმა უსმინა, უსმინა თხის, ცხვრის და
სახედრის დავას, ველარ მოითმინა და შეჭ-
უჭა:

— ჰაი დედასა მე, რომ არც კი მას ხენებთ!

მე რომ არ გდარაჯობდეთ, მაშინ ნახავდით
თქვენს სეირს: ტურა-მელის ლუემა გახდე-
ბოდით და ბატკნებს არწივი მოგტაცებ-
დათო.

მწყემსებმა უსმინეს, უსმინეს და ბოლოს
სარეალომა ანანიამ დარიგებით თქვა:

— ყველა თავის ადგილას საპირონი და
კარგები ხართ. უყროთმანეთოდ ყველას გაგვი-
პირდებოდა.

თხამ, ცხვარმა, სახედარმა და ნაგაზმა თა-
ვი დახარეს და გაწუმდნენ. მიხვდნენ, რომ
ბაპა ანანია ყველაზე ჭკვიანი და გამოცდი-
ლი იყო, ეს ადამიანი უვლიდა და პატრო-
ნობდა ყველას.

ԾՊԵՇՈ ՀԱՇՈՂ ԵԶԵ

ՏԵՂՄԱՆԱՑ ԱՊԵԼՎԻ

ԾԱԾԿԱԴՐՈՒԸ ԵՄԵ
ԱՀԱՋԵՄԵԴՈՒԸ ԾԵՄ.
ԾԵՄԵՌ ՀԱՇՈՂ ՄԵԿ,
ՀԱՇՈՂ Մ ՄԵՋՈՒ ՀԱՇ.

ԱՋՎՃԱՋՎԵՑ ԾԵԽՆ,
ՏՄԱՐՎՎԱՆ ԾԿՎՏՆ,—
ՀԱՏՔԱՐԴՅԵՑ ԾՋՈՎՐ
ՔՇՐԵՎՀՎԵՑՈՒՆ ՀԿՈՑՆ.

ՇՈՂԱՎՈՐՈՒՅՈ

ՀՈՒՇՈՒՅ—
ՀՈՒՇՈՒՅ—
ՀՈՒՇՈՒՅՈՒԹ
ԾՄԵԺԱԳՐ ՖՈՏՔՈՒՅՈ.
ՖՈՏ ԾԱ ԱԲՄԵԺԵՅՏ:
ՖՈՏ—ՀԵՇՈՒՅՈՒՐՈ,
ՖՈՏ—ՅԱՇՈՒՅՈՒՐՈ.

ზაღათი

— სომ მიხვება, ბებო, შენი
ქეყრილი წალათი?
— გხატაშს, აგრემც გაგვიშვარდე
თვალებდი და ტანადი.

მთვარე

ტანძორჩილი და შრიალა
ბის სე ბაღთან ირწყებ.
ცხრა ბია გამოიჭრება,—
მოუარე დაჭურებს იმსელა.

კუპი მთვარეზე

ინგებორგ ურისიველი

ვუპი ავტობუსს ერქვა. იგი ობსერვატორის პარკიდნ, ქალქეის გარებანში, რაკეტების სასტარო მოედნამდე დადიოდა. თან სულ უკმაყოფილოდ ბურღლუნებდა:

— რას ჰეგავს ეს! ეს რა ჩემნაირი ავტობუსი საქმეა!

გრძელებაც ცხელ გულზე მოძრაობის წესები დაარღვიდა და ორ სატვირთო მანქანას გადასწრო. ინსპექტორმა მისი ნომერი ჩაიწერა.

— ვუპს გაუმარჯვოს! —ხმაურით მიესალმნენ გარეუში ავტობუსები, რადიატორები ერთიმეორები მიისალოვეს და საუბარი მთვარეზევალზე წამოიწყეს.

— მთვარეზე სიარულს რა უნდა, მითუმეტეს, ინსპექტორებიც არ არიან, იქ მეც კი ვავილი! — წილტაბაზა ვუმშა. ავტობუსებმა ისე ხმამაღლა გადაიხარხარეს, რეინის ნაწილებმა ზანზარი დაიწყეს.

ვუპიმ შევრი ფიქრი არ იცოდა, გავარდა რაკეტების სასტარო მოედნზე და რის ვაი-ვაგლახით შეჯარბალდა სატვირთო რაკეტაზი, მთვარეზე ასაფრენდ რომ მზად იყო.

— ჰალოო! მიფრინიანს ვუპი, პირველი ავტობუსი მთვარეზე! —სიამაყით გასძახა ერთ-ერთ თანამგზავრს.

— ბუუ! —დაჯდა რაკეტა მთვარეზე ერთ-ერთი კრატერის ახლოს. ვუპი რაკეტიდან გადმოგორ-

ნახატები ღიმიში ზარუიშვილს

და. უცბად მაღლა აიწია და გაოცდა. საბურავები ბლონის ცომივით დაიბერა, გვევინებოდა, ანიცუებდშე დგასო.

— ეს იმიტომ სდება, რომ მთვარეზე საბურავებში პარერი ფართოვდება! —აუსნა რაკეტაზ. ცუპი ჯავაჯავებდა და კენჭურუსავით ხტუნავდა. მთვარის გრუნტში მუცლამდე ჩაეფლო.

— ეს რა ქუჩები უოფილ!

ვუპი ამაოდ ცდილობდა ზევით ამოწევას. აზა-სონაში დაღამდა და აციცდა, ბაკში ბერზინი ისე გაიინია, რომ სანთელივით გასქერდა:

— მზის ამოსელას დაველოდები! ასე თუ ისე, ლამით მგზავრობა მიანც არაა სასურველი.

ვუპი ძილისაგამ თავს ქინდრავდა. მაღლე გა-ოდედა და დობა. ბენზინი გალლდა და ვუპიც ამზადება. დამსკადარი ბაკის ნიმრალებიდან ნერზინი პატარ-პატარა ლრუბლებად აორთქლდა.

— ეს რა გაუგონაზი ამბავია! —ილანძლებოდა ვუპი, —როგორ უნდა ვარონ უძენზინოდ? თანდოთან უარესად მიდიოდა საქმე! —ლურჯი, ლამაზი სალებავიც აეყარა. ვუპი მსხვილ-მსხვილ ცრემლებს ურიდა.

სწორედ ამ დროს მთვარეზავალმა ჩამიიარა. აღრიალებული ვუპი რომ დაინახა, აღშეფოთებულმა ბორბლები გაწერარუნა:

— კოსმონავტების რომელ სკოლაში დადიოდა?

— არც ერთში! — ჩილულულულა ვუპიმ და კინალაშ მთვარის ქრატერში ჩავარდა.

— ფრთხოებიად! — შესძახა მთვარემაგალია და ვუპი სატრაფილ საკვირთო რაკეტასთან მიათრია. გაონგნებული ვუპი მთვარიდან დედამიწისაკენ მოქმერდა.

— ბუმ! — დაეზვა დასაფრენ მოედანზე. განაწარმები ვუპი ძლიერ გადმობობდა რაკეტიდან:

— კინალაშ დაფილუპე! — ამოიოხრა და სული მოითქვა.

გერმანული და თარგმნა
ნალი გაღამატვილება

გილოგი

ოთარ ჭალიძე

დამილოცნისარ, შვილო გიორგი,
მამის ვალია შვილის დალოცვა;
გუშინ გავიგე შენი გმირობის
დიდი ამბავი — კბილის ამოსვლა!

ნახატი შეს ეკულევასი

ମାତ୍ରାବଲ୍ଲେଖକୁ: ହନ୍ତରେ ଏହି ସିଦ୍ଧ୍ୟବାଦ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ହିନ୍ଦୁନି ମାତ୍ରାବଲ୍ଲେଖକୁ ଉପରୋକ୍ତ
କେ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ?

ଯାହିନ୍ତକୁ: ଏହି ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ମାତ୍ରାବଲ୍ଲେଖକୁ: ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ.

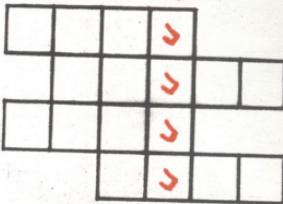
ତାଙ୍କାରୀ କାରଣୀ ମିଳିବି କିମ୍ବା କୁଣ୍ଡଳକୁ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ.

— ଅର୍ଥାତ୍, ଘରକାରୀ, ପ୍ରସ୍ତରି ହନ୍ତ ଏହା
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ? — କେତେବେଳେ ଅର୍ଥାତ୍?

— ଏ ଶ୍ରୀମଦ୍, ଦେଖିବାକି!

— କେବୁ ମିଳିବି, ମାତ୍ରାବଲ୍ଲେଖକୁ କୁଣ୍ଡଳକୁ
ଦାଦାଙ୍କା ମନ୍ତ୍ରିକାରୀ.

ତାଙ୍କାରୀରେ

ଶ୍ରୀମଦ୍ବିତୀ ପାଠୀରେ ଉଚ୍ଚରିତରେ
କେତେବେଳେ ମିଳିବାରେ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ.

ମିଳିବାରେ ମିଳିବାରେ କେବେଳିବାକେ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ.

— ଏ କମିଶି, ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହନ୍ତ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ, ବାମିଶି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହନ୍ତ.

— ବାମିଶି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହନ୍ତରେ ହନ୍ତରେ
ବାମିଶି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହନ୍ତରେ ହନ୍ତରେ.

— ତେବେ ଏ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ?

— ହନ୍ତରେ ହନ୍ତରେ ହନ୍ତରେ ହନ୍ତରେ
ବାମିଶି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହନ୍ତରେ ହନ୍ତରେ.

ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ
ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵାରାଦ୍ଦେଶ.

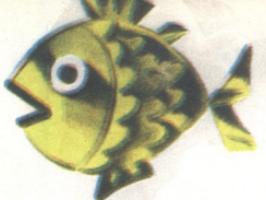
რატომ იკეთებენ სათვალეს

ბებია წიგნს კითხულობს. შეიღოვთ—
ლი ეკითხება:

— ბებიკო, რატომ გიკეთია სათვა-
ლე?

— იმიდომ, რომ საგნებს ადიდებს.

— მაში, ნამცხვრის დაჭრისას გაიკე-
ო ხოლმე, კარგი?

ტოტომ თევზი გადაარჩინა

მასწავლებელმა ცხოველებზე ისაუბ-
რა, უცმდევ მოსწავლეებს ჰქითხა:

— ოდესმე ცხოველი თუ გადაგირ-
ჩებიათ?

— მე გადამირჩინია, —წამოდგა ტო-
ტო, —თევზი წყალში იხრიობოდა და
ამინვიცებანე.

ფრანგულიდან თარგმანი შემდეგია:

აქროსტილები გამოიცემი

მორგში დასთანილი

კედლებს შორის ჩადგმული,
არის ფიცრით ფიცარ,
რკინის ხელს ჩამოართმევ,—
იმით მაინც იცანი!

* * *

კოტრიალა, კოტრიალა,
ორბორბალა, სწრობა-
ჭერიტინია ღერძზე ასფალ
აზვევია ძაფი.

რეზუსი

შეადგინა მახარაძის როიონის სოფ. კონკეათის საშ. სკოლის მოსწავლემ ელიუო ტულუშვილი.

მთავარი რედაქტორი ვ. ვაშაძე გ. გარაშვარიანი

სამართლის კულტურის მინისტრის მომსახულის, ლიკიდა ერავან, ქარება ლიკიდა, ზემო და ქარება, სარა ლიკიდა, საკალავა

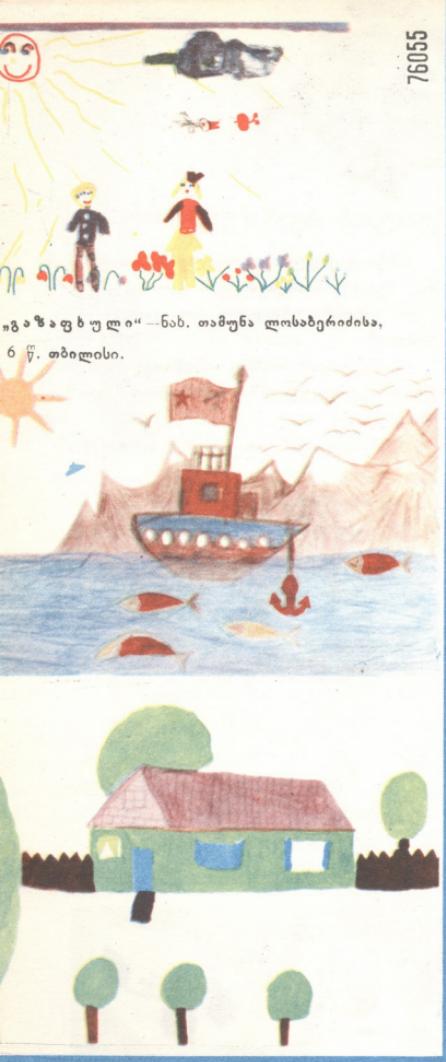
სახ. ალექს და გ. ი. ლეიტნანის სახელმწიფო მონიცრია თრანსლიციას რეპრესულური საბჭოს ცურნავა. გამოიცემა 45-ი წელი.

ხელ- კ ც ა ხ
გ ა მ მ ც მ ლ ა მ ა

ინამდევი
ც კ კ რ უ რ უ რ ი ს

მიმმართ რედაქტორი, გამოიცემის, სამართლის, ლიკიდა ერავან, ლიკიდა, ზემო და ქარება, სარა ლიკიდა, საკალავა სახ. ალექს და გ. ი. ლეიტნანის სახელმწიფო მონიცრია თრანსლიციას რეპრესულური საბჭოს ცურნავა. გამოიცემა 45-ი წელი.

გადაფიც სატელები 31/I-75 წ., სერიალური ასამბლა 20/III-73 წ., გადაღლის ზომა 60×90^{1/16} ფი. ნა. ფი. ფი. 25, ტრიქ 159,700. სუკ. № 334. „ლია“ № 4. ია ქართველ ენაზე. ფას 20 კაპ.

"გამოცემა ხდეთ" — ნაბ. თამუნა ლოსაბერიძისა,
6 წ. თბილისი.

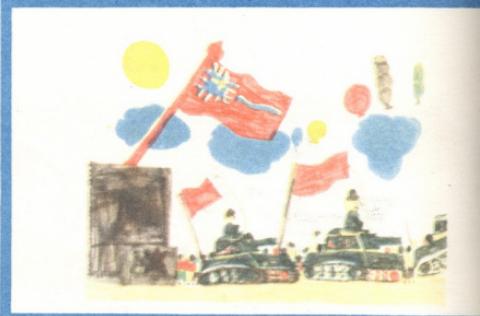
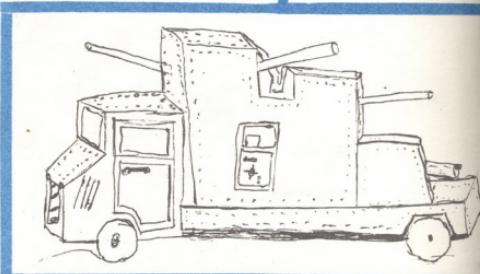

76055

"განკირა" — ნაბ. დავით ალაშვარისა,
7 წ. თბილისი.

"სახლი" — ნაბ. მარა სტეფანიანი, 10 წ. ბოლნისი.
"ვემი" — ნაბ. გამელა კანკალისა, 6 წ. თბილისი.

"გოგონა თამაშობს" — ნაბ. ირინე ჩიქოვანი-კარაგულაძა
ნისა, 6 წ. თბილისი.

"გემი და თევზები" — ნაბ. სოსო დათუაშვილისა, 8 წ.
თბილისი.

"ჩემი მეგობარი რუსი" — ნაბ. გვანცა შალაშერიძისა,
7 წ. თბილისი.

"ზემოვე" — ნაბ. ღათო ლოსაბერიძისა, 7 წ. თბილისი.